

V Bruseli 28. septembra 2026
(OR. en)

13704/26

POLCOM 349

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	28. septembra 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 506 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV o vykonávaní a presadzovaní obchodnej politiky EÚ a politiky EÚ v oblasti hospodárskej bezpečnosti

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 506 final.

Príloha: COM(2026) 506 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 9. 2026
COM(2026) 506 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**o vykonávaní a presadzovaní obchodnej politiky EÚ a politiky EÚ v oblasti
hospodárskej bezpečnosti**

OBSAH

I.	ÚVOD	2
II.	MAXIMÁLNE VYUŽITIE PREFERENČNÝCH OBCHODNÝCH DOHÔD EÚ	4
II.1.	OBCHOD EÚ S PREFERENČNÝMI PARTNERMI V ROKU 2025.....	4
II.2.	PROPAGOVANIE OBCHODNÝCH DOHÔD EÚ	11
II.3.	OBCHOD A UDRŽATELNÝ ROZVOJ V CENTRE POZORNOSTI.....	12
III.	POMOC POSKYTOVANÁ MSP PRI PRESADZOVANÍ SA VO SVETOVOM OBCHODE.....	14
IV.	IDENTIFIKÁCIA PREKÁŽOK A NACHÁDZANIE RIEŠENÍ	15
IV.1.	AKTUÁLNE INFORMÁCIE O PREKÁŽKACH PRÍSTUPU NA TRH.....	16
IV.2.	AKTUÁLNE INFORMÁCIE O JEDNOTNOM KONTAKTNOM MIESTE PRE PODÁVANIE SŤAŽNOSTÍ.....	20
V.	BILATERÁLNE A MULTILATERÁLNE UROVNÁVANIE SPOROV	21

I. Úvod

Toto je šiesta konsolidovaná **výročná správa**¹ o **vykonávaní a presadzovaní obchodnej politiky EÚ a politiky EÚ v oblasti hospodárskej bezpečnosti**. Správa obsahuje aktuálne informácie o vývoji obchodných tokov tovaru a služieb medzi EÚ a jej preferenčnými partnermi a uvádza sa v nej prehľad hlavných činností a úspechov EÚ, ktoré v roku 2025 riadil hlavný úradník Európskej komisie pre presadzovanie práva v oblasti obchodu².

Táto správa sa zameriava na vykonávanie a presadzovanie medzinárodných záväzkov vyplývajúcich z preferenčných obchodných dohôd EÚ a z WTO. Komisia vypracúva samostatné správy v oblastiach týkajúcich sa obchodu a hospodárskej bezpečnosti, najmä v oblasti preverovania priamych zahraničných investícií a kontroly vývozu/dvojakého použitia. Medzi ďalšie oblasti súvisiace s obchodom, ktorým sa venujú osobitné správy Komisie, patria všeobecný systém colných preferencií EÚ (VSP), práva duševného vlastníctva a nástroj medzinárodného obstarávania.

Vykonávanie a presadzovanie medzinárodných obchodných záväzkov v rámci WTO a bilaterálnych obchodných dohôd má naďalej konkrétne prínosy, uľahčuje sa ním prístup na vývozné trhy, posilňuje sa odolnosť európskeho hospodárstva, urýchljuje sa diverzifikácia a znižuje závislosť.

Po prvé, európske podniky mohli využívať príležitosti, ktoré im poskytuje rozsiahla sieť 44 preferenčných obchodných dohôd EÚ. Ich účinné vykonávanie a presadzovanie naďalej vedie k **výraznému rastu vývozu**, ako ukazujú nasledujúce príklady.

- **Z hodnotenia *ex-post***³ Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody **medzi EÚ a Kanadou** (ďalej len „dohoda CETA“), ktoré bolo zverejnené v júni 2025, vyplýva, že predvídateľný obchod založený na spolupráci funguje. Od jej prvého dočasného uplatňovania v roku 2017 sa dohodou CETA podporil obchodný vývoz a diverzifikovali sa dodávateľské reťazce vo všetkých členských štátoch EÚ a hrubý domáci produkt EÚ sa každoročne zvýšil o 3,2 miliardy EUR. Medzi priame prínosy patrí 71 % nárast bilaterálneho obchodu s tovarom a službami medzi EÚ a Kanadou (z 72,2 mld. EUR v roku 2016 na 123 mld. EUR v roku 2023), 64 % nárast vývozu tovaru z EÚ a 81 % nárast vývozu služieb z EÚ do Kanady.

¹ Webová stránka Komisie venovaná [vykonávaniu a presadzovaniu obchodných dohôd EÚ](#) obsahuje doplňujúce informácie k tejto správe týkajúce sa: i) vývoja obchodu EÚ s preferenčnými partnermi v roku 2025; ii) využívania colných preferencií pri vývoze z EÚ a dovoze do EÚ podľa jednotlivých preferenčných obchodných partnerov, a to za EÚ aj za členské štáty, a iii) údajov o využívaní colných kvót podľa určitých obchodných dohôd.

² Informácie o jednotlivých obchodných dohodách EÚ sú k dispozícii na webovom sídle Komisie [o obchodných dohodách EÚ](#), ktoré obsahuje odkazy na stránky jednotlivých krajín s prehľadmi, usmerneniami a príkladmi úspechu, ako aj odkaz na správy po zasadnutiach spoločných výborov a dialógov.

³ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/ex-post-evaluations_en?prefLang=sk&etrans=sk.

- **Dočasná obchodná dohoda medzi EÚ a Čile**, ktorá je platná len od februára 2025, vykázala počas prvých 11 mesiacov jej vykonávania výrazný nárast obchodu, ktorého celkový objem dosiahol 20,8 miliardy EUR. Dodávky strojov a zariadení z EÚ vzrástli o 9,1 % a vývoz chemických výrobkov vzrástol o 8,5 %.
- Vývoz tovaru z EÚ do **Japonska** v období medzi rokom 2018 (rok pred nadobudnutím platnosti Dohody o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Japonskom) a rokom 2025 vzrástol o 14 %. Vývoz služieb z EÚ vzrástol o 57 %.

Po druhé, obchodné dohody a partnerstvá EÚ naďalej prispievali k **odolnosti dodávateľského reťazca** tým, že pomáhali EÚ zabezpečiť si kľúčové vstupy, ako sú energia a suroviny, a **znižit' jej nadmernú závislosť od jediných zdrojov dodávok**.

Obchodné dohody EÚ naďalej zohrávajú významnú úlohu pri zabezpečovaní **stabilného zdroja dovozu surovín a energetických produktov** potrebných pre hospodárstvo EÚ, ako je to znázornené v ďalších príkladoch.

- Dovoz surovín a energetických produktov z **Kanady** od roku 2022 prudko vzrástol a tento trend pokračoval aj v roku 2025, pričom viac ako štvrtina dovozu minerálnych produktov do EÚ pochádzala práve z Kanady. Dovoz z **Kanady** sa v rokoch 2024 až 2025 zvýšil o 14 % (v hodnotovom vyjadrení), čím pokračoval trend pozorovaný od roku 2022, a dosiahol 6,1 miliardy EUR.
- Od nadobudnutia platnosti dočasnej obchodnej dohody **medzi EÚ a Čile** vo februári 2025 vzrástol dovoz minerálnych produktov do EÚ o 33 %.
- Preferenční partneri dodávajú štvrtinu dovozu kritických surovín do EÚ. Hoci celkový dovoz kritických surovín do EÚ⁴ v hodnotovom vyjadrení zostal v roku 2025 v porovnaní s rokom 2024 relatívne stabilný, pričom zaznamenal mierny nárast o 0,32 %, dovoz od niektorých obchodných partnerov, ktorí sú producentmi surovín, ako sú **Kanada a Konžská demokratická republika**, zaznamenal výrazný nárast. Dovoz kritických surovín z **Kanady** do EÚ sa tak v hodnotovom vyjadrení zvýšil o 62 % na 3,3 miliardy EUR. Za to isté referenčné obdobie sa dovoz kritických surovín z **Konžskej demokratickej republiky** do EÚ zvýšil v hodnotovom vyjadrení o 79 % na 2,9 miliardy EUR.

Dovoz kritických surovín sa zvyčajne uľahčuje aj nepreferenčnými obchodnými partnerstvami, ako sú dohoda o hospodárskom partnerstve a strategické partnerstvo medzi EÚ a Kazachstanom. Napríklad dovoz surovín z **Kazachstanu**⁵ do EÚ sa v roku 2025

⁴ Údaje o kritických a strategických surovinách v zmysle aktu o kritických surovinách.

⁵ Dohoda o posilnenom partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Kazachstanom sa uplatňuje od roku 2016 a je v platnosti od roku 2020. V roku 2022 uzavreli strany strategické partnerstvo v oblasti surovín: [obchodné vzťahy EÚ s Kazachstanom](#).

v porovnaní s rokom 2024 zvýšil o 32 % v hodnotovom vyjadrení a dosiahol 1,18 miliardy EUR.

Rozsiahla sieť obchodných dohôd EÚ posilnila **geopolitickú prítomnosť** EÚ v rýchlo sa zhoršujúcom medzinárodnom prostredí.

- Napríklad pokles vývozu tovaru z EÚ do Ruska v roku 2025 o 54,5 miliardy EUR (v porovnaní s priemerom za roky 2019 – 2021) bol v danom roku viac než kompenzovaný **nárastom vývozu EÚ do krajín, s ktorými má EÚ uzavretú dohodu o voľnom obchode, vo výške viac ako 250 miliárd EUR.**
- Pokles vývozu **vozidiel a súčiastok vozidiel** do Ruska v roku 2025 o 8 miliárd EUR (v porovnaní s priemerom za roky 2019 – 2021) bol kompenzovaný vyšším vývozom EÚ do Spojeného kráľovstva, ktorý sám osebe dosiahol hodnotu 9,7 miliardy EUR. A pokles vývozu **elektrických strojov** do Ruska vo výške 7 miliárd EUR bol kompenzovaný vyšším vývozom (9 miliárd EUR) viacerým obchodným partnerom, vrátane Švajčiarska, Spojeného kráľovstva, Mexika a Nórska.

Okrem prístupu na trh zohrávali v **roku 2025** obchodné dohody EÚ aj naďalej kľúčovú úlohu pri **posilňovaní obchodu a udržateľného rozvoja.**

- **Japonsko, Čile a Angola**, ako aj ďalšie krajiny, podnikli kroky smerujúce k ratifikácii základných dohovorov Medzinárodnej organizácie práce (MOP).
- Komisia ukončila predbežné posúdenie dvoch externých sťažností, ktoré sa týkali **Vietnamu**, pokiaľ ide o otázky v oblasti práce a súvisiacich ľudských práv. Okrem toho dostala aj novú sťažnosť týkajúcu sa údajných porušení záväzkov v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja v **Ekvádore** a prvú sťažnosť týkajúcu sa GSP, ktorá súvisela s **Pakistanom**.

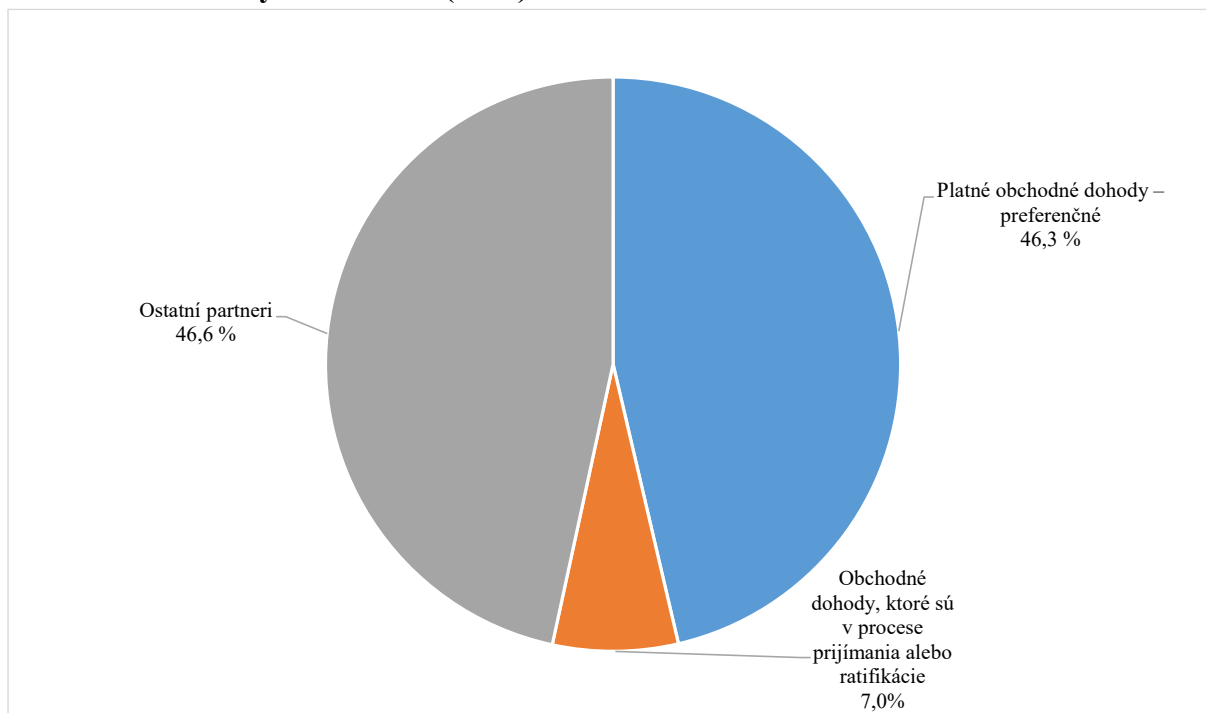
II. Maximálne využitie preferenčných obchodných dohôd EÚ

II.1. Obchod EÚ s preferenčnými partnermi v roku 2025

Na konci roka 2025 mala EÚ 44 preferenčných obchodných dohôd so 76 partnermi, čo zodpovedá 46,3 % celkového zahraničného obchodu EÚ. Celkový objem obchodu EÚ s preferenčnými partnermi dosiahol 2 390 miliárd EUR, z toho 1 340 miliárd EUR tvoril vývoz a 1 050 miliárd EUR dovoz. Obchodná bilancia EÚ s preferenčnými partnermi vzrástla z 276 miliárd EUR v roku 2024 na 289 miliárd EUR v roku 2025.

V roku 2025 a v prvom štvrtroku 2026 došlo po intenzívnych rokovaniach s týmito partnermi takisto k uzavretiu obchodných dohôd s Mercosurom ⁶, Mexikom, Indonéziou, Indiou a Austráliou. V dôsledku toho sa spoločne zvýši podiel preferenčného obchodu EÚ na 53,3 %, ako je znázornené na grafe 1.

Graf 1: Zahraničný obchod EÚ (2025)

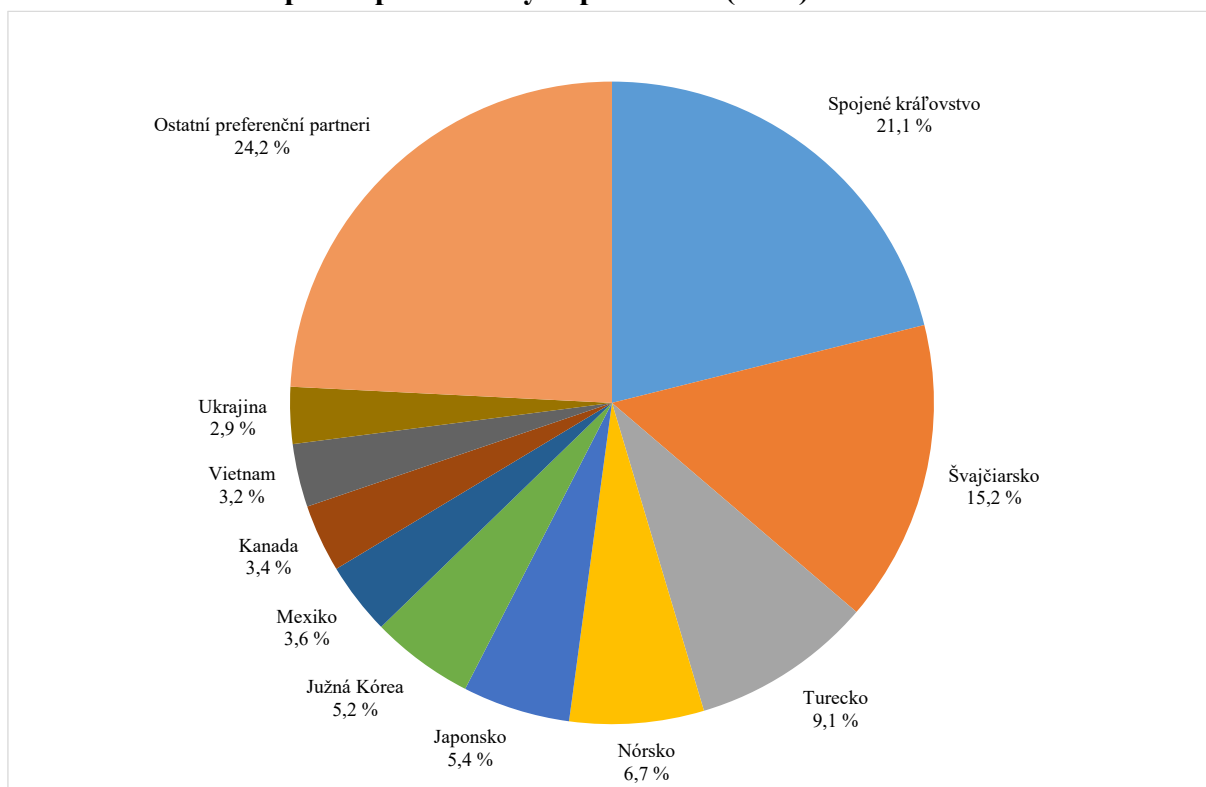

Zdroj: výpočty GR pre obchod na základe poznámky Eurostatu.

Ako je znázornené na grafe 2, najväčšími preferenčnými partnermi EÚ sú naďalej Spojené kráľovstvo (21,1 % obchodu EÚ s preferenčnými partnermi), potom Švajčiarsko (15,2 %), Turecko (9,1 %), Nórsko (6,7 %) a Japonsko (5,4 %). Títo piati partneri predstavovali spoločne takmer 60 % preferenčného obchodu EÚ v roku 2025.

⁶ Obchodná dohoda medzi EÚ a Mercosurom sa dočasne uplatňuje od 1. mája 2026.

Graf 2: Obchod EÚ podľa preferenčných partnerov (2025)

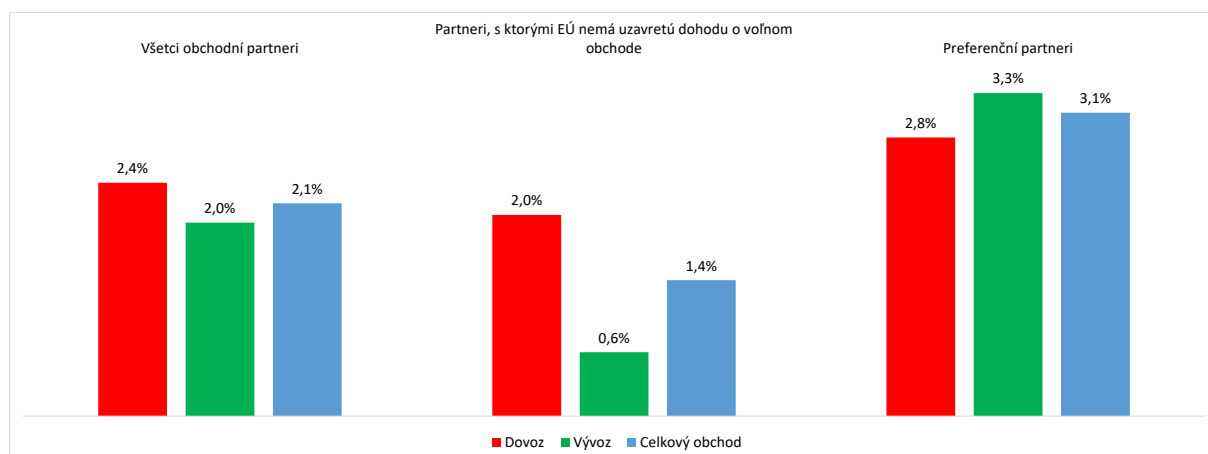

Zdroj: výpočty GR pre obchod na základe údajov Eurostatu – databázy Comext.

Ako je znázornené na grafe 3, ročný obchod EÚ s tovarom s preferenčnými partnermi naďalej rástol rýchlejšie ako jej obchod so všetkými partnermi spolu a s podskupinou partnerov, s ktorými EÚ nemá uzavretú dohodu o voľnom obchode.

Obchod EÚ s preferenčnými partnermi vzrástol v rokoch 2024 až 2025 o 3,1 %, čo je viac ako v prípade obchodu so všetkými partnermi a s partnermi, s ktorými EÚ nemá uzavretú dohodu o voľnom obchode, kde nárast dosiahol 2,1 %, resp. 1,4 %. Vývoz tovaru do preferenčných partnerských krajín vzrástol o 3,3 %, zatiaľ čo vývoz do všetkých partnerských krajín spolu a do podskupiny partnerov, s ktorými EÚ nemá uzavretú dohodu o voľnom obchode, vzrástol miernejšie (o 2,0 %, resp. 0,6 %).

Graf 3: Ročný rast obchodu EÚ s tovarom podľa druhu partnera (2024 – 2025)

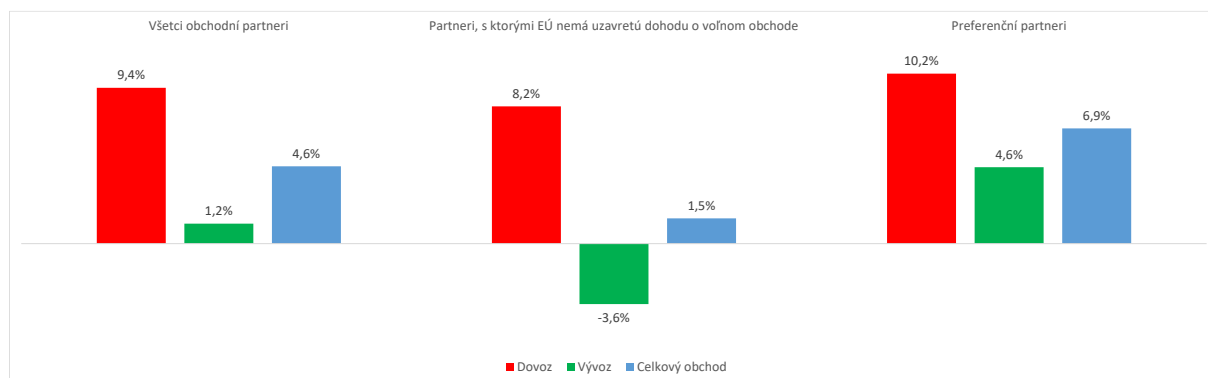

Zdroj: výpočty GR pre obchod na základe údajov Eurostatu – databázy Comext.

Obchodnými dohodami EÚ sa v roku 2025 naďalej **podporoval obchod EÚ s agropotravinárskymi výrobkami s preferenčnými partnermi**, pričom zaznamenal silnejší rast (6,9 %) ako obchod s partnermi, s ktorými EÚ nemá uzavretú dohodu o voľnom obchode (1,5 %), a so všetkými obchodnými partnermi (4,6 %). Obchod s agropotravinárskymi výrobkami predstavoval 9 % celkového vývozu EÚ a 7,5 % dovozu a prispel k celkovému obchodnému prebytku EÚ v objeme 37 %.

Ako je znázornené na grafe 4, **vývoz agropotravinárskych výrobkov z EÚ do preferenčných partnerských krajín** vzrástol o 4,6 %, vývoz EÚ do všetkých partnerských krajín spolu vzrástol o 1,2 % a vývoz EÚ do krajín, s ktorými EÚ nemá uzavretú dohodu o voľnom obchode, klesol o 3,6 %.

Graf 4: Ročný rast obchodu EÚ s agropotravinovými výrobkami podľa druhu partnera (2024 – 2025)

Zdroj: výpočty GR pre obchod na základe údajov Eurostatu – databázy Comext.

V roku 2025 **Spojené kráľovstvo** potvrdilo svoju pozíciu vedúceho odbytiska pre vývoz agropotravinových výrobkov z EÚ medzi preferenčnými partnermi aj medzi všetkými partnermi, pričom vývoz presiahol 55 miliárd EUR, čo predstavuje nárast o 3 % v porovnaní s rokom 2024. Vývoz EÚ do **Švajčiarska**, ktoré je druhým najväčším odbytiskom, dosiahol v roku 2025 približne 13 miliárd EUR, čo predstavuje nárast o 7,5 %. **Japonsko** bolo tretím

najväčším odbytiskom spomedzi preferenčných partnerov, pričom vývoz agropotravinových výrobkov z EÚ dosiahol hodnotu vyše 8 miliárd EUR.

Obchodnými dohodami EÚ, ako napríklad dohodou CETA **medzi EÚ a Kanadou**, sa od začiatku ich uplatňovania výrazne podporil rast vývozu agropotravinových výrobkov. Podľa hodnotenia *ex-post* ukončeného v roku 2025 ⁷ došlo v niektorých agropotravinových odvetviach k výraznému nárastu vývozu.

- Napríklad vývoz vína z EÚ do Kanady vzrástol v období po predbežnom uplatňovaní dohody (2018 – 2025) v priemere o 39 % v porovnaní so zodpovedajúcim obdobím pred uzavretím dohody (2010 – 2017).
- Vývoz extra panenského olivového oleja vzrástol o 46 % a vývoz syra sa takmer zdvojnásobil, pričom vzrástol o 96 %.

Dovoz agropotravinových výrobkov do EÚ od preferenčných partnerov takisto zaznamenal výraznejší nárast (10,2 %) v porovnaní s dovozom od nepreferenčných partnerov (8,2 %).

- **Spojené kráľovstvo** zostalo v roku 2025 najväčším zdrojom preferenčného dovozu agropotravinových výrobkov do EÚ, pričom naň pripadalo 8 % (alebo 16,0 miliardy EUR) celkového dovozu agropotravinových výrobkov do EÚ, a za ním nasledovala **Ukrajina** (11 miliárd EUR).
- **Pobrežie Slonoviny** bolo tretím najväčším zdrojom dovozu agropotravinových výrobkov do EÚ od preferenčných obchodných partnerov, pričom hodnota tohto dovozu v roku 2025 dosiahla 8,9 miliardy EUR. Celkový dovoz z Pobrežia Slonoviny sa v rokoch 2024 až 2025 zvýšil o 23 % v menovom vyjadrení, zatiaľ čo dovoz agropotravinových výrobkov vzrástol o 31 %. K tomuto rastu prispeli vyššie ceny kakaa, vďaka Dohode o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Pobrežím Slonoviny mohla táto krajina diverzifikovať svoj vývoz znížením ciel na spracované kakao⁸.

Do konca roka 2025 boli **zemepisné označenia EÚ** chránené v 35 krajinách mimo EÚ na základe obchodných dohôd.

- Napríklad **dočasná obchodná dohoda medzi EÚ a Čile** predstavuje posilnený rámec na ochranu 216 zemepisných označení EÚ. Toto je nad rámec existujúcej dohody o vínach a liehovinách, ktorou sa už chráni 1 745 zemepisných označení vín EÚ a 257 zemepisných označení liehovín a aromatizovaných vín. Dočasnou obchodnou

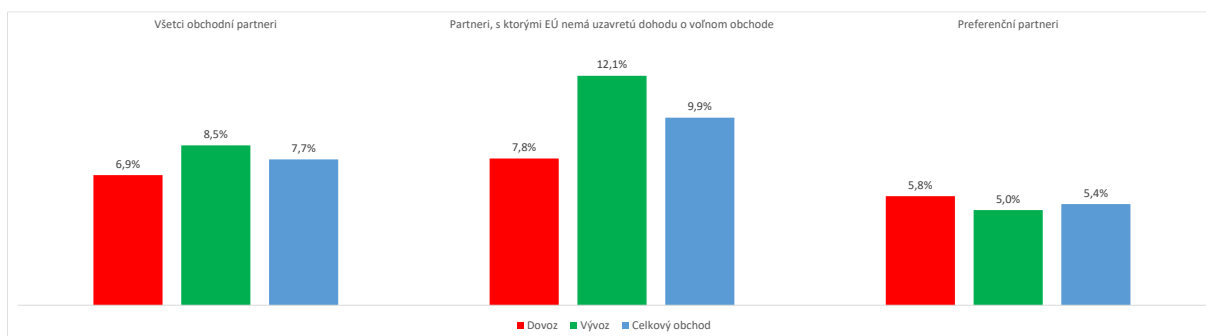
⁷ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/ex-post-evaluations_en?prefLang=sk&etrans=sk.

⁸ V roku 2025 spracované kakao predstavovalo 42 % celkovej hodnoty dovozu kakaa z Pobrežia Slonoviny do EÚ.

dohodou sa zaručuje vysoká úroveň ochrany príslušných chránených zemepisných označení a v budúcnosti bude možné pridávať nové zemepisné označenia.

Obchod EÚ so službami s preferenčnými partnermi dosiahol v roku 2024 (podľa najnovších dostupných údajov) takmer 1,4 bilióna EUR, čo predstavuje 47 % celkového obchodu EÚ so službami, a v porovnaní s rokom 2023 v roku 2024 vzrástol o 5,4 %. Ako je znázornené na grafe 5, išlo o výrazne rýchlejší rast ako v predchádzajúcom roku (5,0 %), ale pomalší ako rast obchodu so všetkými partnermi a partnermi, s ktorými EÚ nemá uzavretú dohodu o voľnom obchode⁹.

Graf 5: Ročný rast obchodu EÚ so službami podľa druhu partnera (2023 – 2024)

Zdroj: výpočty GR pre obchod na základe tabuľky Eurostatu „bop_its6_tot“.

Celková obchodná bilancia EÚ v sektore služieb vzrástla o 21,1 % a v roku 2024 dosiahla 193,7 miliardy EUR. Obchodný prebytok s preferenčnými partnermi dosiahol výšku 184,3 miliardy EUR, zatiaľ čo v prípade všetkých obchodných partnerov spolu to bolo 9,4 miliardy EUR.

Význam obchodných dohôd EÚ pre obchod so službami dokazuje aj postupné rozširovanie prístupu na trh v odvetviach služieb, ktoré umožňujú ambiciózne obchodné dohody, ako je napríklad dohoda s **Kanadou**.

- Bilaterálny cezhraničný obchod so službami medzi EÚ a **Kanadou** vzrástol od predbežného uplatňovania dohody v roku 2017 o 97 % a v roku 2024 dosiahol hodnotu 50,8 miliardy EUR, pričom v roku 2016 to bolo 25,6 miliardy EUR.
- V decembri 2025 nadobudla platnosť **dohoda o vzájomnom uznávaní** týkajúca sa **uznávania odborných kvalifikácií architektov**. Umožňuje architektom z EÚ získať kanadské osvedčenie architekta a kanadským architektom získať osvedčenie v členskom štáte EÚ, pokiaľ spĺňajú určité kritériá týkajúce sa kvalifikácie a praxe. Dohoda o vzájomnom uznávaní je súčasťou dohody CETA medzi EÚ a Kanadou,

⁹ Najvýznamnejší obchodní partneri EÚ, s ktorými nemá EÚ uzavretú dohodu o voľnom obchode, ako sú USA (najväčší obchodný partner EÚ v oblasti služieb) a Čína (štvrtý najväčší obchodný partner EÚ v oblasti služieb), zaznamenali v roku 2024 silný hospodársky rast, zatiaľ čo Spojené kráľovstvo a Švajčiarsko, druhý a tretí najväčší obchodní partneri EÚ, zaznamenali celkovo mierny rast, a to aj v obchode so službami.

ktorej cieľom je posilniť spoluprácu a uľahčiť uznávanie odborných kvalifikácií na oboch stranách Atlantiku.

EÚ v roku 2025 zostala svetovým lídrom v oblasti vývozu aj dovozu **digitálne poskytovaných služieb**, pričom tento obchod dosiahol v roku 2024 objem 1,7 bilióna EUR, čo predstavuje 58 % celkového obchodu EÚ so službami.

- Medzi existujúce obchodné dohody obsahujúce **kapitoly o digitálnom obchode** patria dohody s Japonskom, Spojeným kráľovstvom, Novým Zélandom a Čile.
- V máji 2025 podpísala EÚ svoju prvú špecializovanú dohodu o digitálnom obchode s krajinou mimo EÚ. Samostatnou **dohodou o digitálnom obchode so Singapurom**¹⁰ sa podporuje digitálny obchod medzi oboma regiónmi tým, že uľahčuje cezhraničný tok údajov a zabezpečuje právnu istotu pre podniky. EÚ 10. júna 2026 podpísala dohodu o digitálnom obchode s Kórejskou republikou¹¹. V marci 2026 EÚ začala rokovania o dohode o digitálnom obchode medzi EÚ a Kanadou.
- Dohody o digitálnom obchode dopĺňajú príslušné dohody o voľnom obchode o moderné a záväzné pravidlá týkajúce sa digitálneho obchodu. Cieľom týchto pravidiel je zvýšiť transparentnosť a predvídateľnosť pre podniky, podporiť bezpečné online prostredie pre spotrebiteľov a odstraňovať prekážky digitálneho obchodu.

Rok 2025 bol zároveň prvým celým rokom vykonávania **Dohody medzi EÚ a Angolou o uľahčení udržateľných investícií**, ktorej cieľom je vytvoriť predvídateľnejšie a podnikateľsky priaznivejšie investičné prostredie. V záujme dosiahnutia tohto cieľa bilaterálny výbor pre uľahčenie investícií v januári 2025 prerokoval konkrétne kroky na zníženie byrokracie a zvýšenie transparentnosti, medzi ktoré patria: i) modernizácia angolského jednotného digitálneho kontaktného miesta pre investorov; ii) zverejnenie zoznamu požiadaviek a podmienok týkajúcich sa zahraničných investícií v Angole na internete a iii) poskytnutie bezplatného prístupu k online verzii angolského úradného vestníka. Začiatkom apríla 2026 Komisia uzavrela rokovania o dohode o uľahčení udržateľných investícií s **Ekvádorom**, čo je prvá dohoda tohto druhu, ktorú EÚ uzavrela s latinskoamerickou krajinou.

V novembri 2025 podpísala EÚ svoje prvé **partnerstvo pre čistý obchod a investície s Južnou Afrikou**. Partnerstvom pre čistý obchod a investície sa bude podporovať bilaterálny obchod a investície do ekologických dodávateľských reťazcov, budú sa vytvárať nové obchodné a investičné príležitosti a posilňovať prístup EÚ k surovinám. Prvý medzivládny dialóg sa uskutočnil 8. a 9. júla 2026 a nadviazal na predchádzajúci dialóg medzi

¹⁰ [Dohoda o digitálnom obchode medzi EÚ a Singapurom | EUR-Lex.](#)

¹¹ Znenie dohody: [Circabc.](#)

podnikateľskou sférou a vládou¹², v rámci ktorého boli zhromaždené názory a priority podnikateľskej sféry týkajúce sa vykonávania partnerstva pre čistý obchod a investície.

II.2. Propagovanie obchodných dohôd EÚ

V roku 2025 Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi a podnikateľskou sférou naďalej zintenzívňovala úsilie zamerané na **propagovanie nových dohôd**.

- Komisia pokračovala v **modernizácii svojej hlavnej platformy Access2Markets**¹³, ktorá od svojho spustenia v roku 2020 prilákala viac ako 13 miliónov návštevníkov, z toho takmer 3 milióny len v roku 2025. Bol spustený prieskum s cieľom získať spätnú väzbu od používateľov a Komisia začala pracovať na pridávaní nových funkcií, ako je nový dizajn a inštruktážne videá. Komisia doteraz zaškolila 16 000 zainteresovaných strán v používaní tejto platformy, a to prevažne prostredníctvom webinárov organizovaných v rôznych jazykoch.
- V roku 2025 sa vedúci pracovníci Komisie zúčastnili na podujatí **Market Access Days** (Dni prístupu na trh), ktoré sa konali v ôsmich členských štátoch. Tieto podujatia umožnili viac ako 5 000 podnikom (z ktorých mnohé sú MSP) z rôznych odvetví priamy kontakt s hlavným úradníkom pre presadzovanie práva v oblasti obchodu a ďalšími vysokopostavenými predstaviteľmi Komisie.
- Osvetovú činnosť v Bruseli a hlavných mestách členských štátov EÚ dopĺňali konsolidované osvetové aktivity **delegácií EÚ** v partnerských krajinách zamerané na propagovanie nových obchodných dohôd medzi zainteresovanými stranami priamo na mieste. Tieto aktivity boli zacielené na spoločnosti z EÚ a dovozcov výrobkov a služieb z EÚ, ktorí potrebujú odborné poradenstvo.
 - Napríklad na prvom **podnikateľskom samite EÚ a Nového Zélandu**, ktorý sa konal 24. októbra 2025 v Aucklande, sa zišlo 500 zástupcov podnikateľskej a politickej sféry z oboch strán, aby pomohli využiť nové príležitosti, ktoré vznikli vďaka dohode o voľnom obchode. Delegácia EÚ vo Wellingtone propagovala dohodu o voľnom obchode na poľnohospodárskych výstavách v Hamiltone (jún) a v Christchurchi (november).
 - S cieľom propagovať dočasnú obchodnú dohodu **medzi EÚ a Čile** spustila delegácia EÚ v Santiagu kampaň *Europa está a la vuelta* (Európa je hneď za rohom) a *Europa está cerquita* (Európa je nablízku), ktorá zahŕňala rozsiahle kampane na sociálnych médiách a v čilskej rozhlasovej sieti. Cieľom bolo

¹² Tlačová správa: *South Africa –European Union Clean Trade and Investment Partnership enters implementation phase with inaugural business-to-government dialogue* (Partnerstvo pre čistý obchod a investície medzi Južnou Afrikou a Európskou úniou vstupuje do fázy vykonávania, ktorá sa začala úvodným dialógom medzi podnikateľskou sférou a vládou) | ESVŠ.

¹³ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/sk/home>.

priblížiť dočasnú obchodnú dohodu verejnosti a ukázať, akú skutočnú príležitosť predstavuje pre Čile, jeho spotrebiteľov a podniky.

II.3. Obchod a udržateľný rozvoj V centre pozornosti

Obchodné dohody EÚ zohrávajú **klúčovú úlohu** pri **posilňovaní obchodu a udržateľnosti**. Ustanovenia, ktorými sa podporovali medzinárodné pracovné a environmentálne normy, boli súčasťou 15 dohôd uzavretých od roku 2012 (počnúc obchodnou dohodou medzi EÚ a Juhokórejskou republikou) a uplatňovali sa počas vykazovaného obdobia.

V roku 2025 pokračovali práce zamerané na zabezpečenie účinného plnenia týchto záväzkov a v spolupráci s viacerými partnerskými krajinami sa dosiahol pokrok.

- **Japonsko, Čile a Angola** podnikli kroky smerujúce k ratifikácii základných dohôdov MOP týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- V nadväznosti na pripomienky výboru expertov MOP pre uplatňovanie dohôdov začalo **Japonsko** prechádzať od svojho programu odborných stáží k programu zamestnanosti na rozvoj zručností, pričom zohľadnilo pripomienky výboru expertov organizácie MOP pre uplatňovanie dohôdov. Okrem toho sa aj Japonsko v rámci svojej zelenej transformácie začalo uberať smerom k zavedeniu povinného systému obchodovania s emisiami (GX ETS).
- **Moldavsko** dosiahlo v roku 2025 značný pokrok pri prijímaní svojho národného energetického a klimatického plánu. Zverejnilo svoje vnútroštátne stanovené príspevky v rámci Parížskej dohody a posilnilo svoj systém monitorovania, nahlasovania a overovania emisií skleníkových plynov.

Na pravidelných zasadnutiach **spoločných výborov a rád pre obchod a udržateľný rozvoj** strany prerokúvajú otázky týkajúce sa obchodu a udržateľného rozvoja. Aj v roku 2025 priniesla bilaterálna spolupráca s partnerskými krajinami konkrétne výsledky.

- Obchodný výbor EÚ – **Nový Zéland** prijal zmenu kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji, ktorou sa zohľadňuje povýšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na úroveň „základných zásad a práv pri práci“ v súlade s rozhodnutiami MOP.
- V novembri 2025, po tom, ako rada EÚ a **Singapuru** pre obchod a udržateľný rozvoj potvrdila vzájomný záväzok vyvíjať nepretržité a trvalé úsilie o ratifikáciu a účinné vykonávanie základných dohôdov MOP, singapurský parlament prijal druhý návrh zákona o spravodlivosti na pracovisku, čo predstavuje kľúčový krok k urýchleniu ratifikácie základného Dohovoru MOP o diskriminácii v zamestnaní a povolani (C111). V návrhu zákona sa stanovuje nový rámec, v ktorom môžu zamestnanci

žiadať nápravu v prípade diskriminácie na pracovisku, a zavádzajú sa ochranné opatrenia proti neopodstatneným nárokom¹⁴.

- Po nadobudnutí platnosti **dočasnej obchodnej dohody medzi EÚ a Čile** 1. februára 2025 začali EÚ a Čile preskúmanie ustanovení týkajúcich sa obchodu a udržateľného rozvoja. Toto preskúmanie je stanovené v spoločnom vyhlásení o preskúmaní obchodu a udržateľného rozvoja, ktoré je priložené k dočasnej obchodnej dohode, a jeho cieľom je zdokonaľiť mechanizmus presadzovania a zahrnúť Parížsku dohodu ako „základný prvok“.

V roku 2025 Komisia pokračovala v úzkej spolupráci s občianskou spoločnosťou, a to aj prostredníctvom **vnútroštátnych poradných skupín**, ktorých členmi sú podniky, odborové zväzy a ďalšie zainteresované strany. Vnútroštátne poradné skupiny sú zriadené v rámci 16 obchodných dohôd EÚ¹⁵ s cieľom spolupracovať so zástupcami občianskej spoločnosti v partnerských krajinách a poskytovať Komisii poradenstvo v otázkach vykonávania.

- V roku 2025 sa EÚ a **stredoamerické** vnútroštátne poradné skupiny po prvýkrát zhodli na vydaní spoločného vyhlásenia, v ktorom navrhli osobitnú technickú spoluprácu v otázkach práce a životného prostredia. EÚ a všetky štyri **andské** vnútroštátne poradné skupiny vydali svoje vôbec prvé jednomyselné spoločné vyhlásenie, čo predstavuje ďalší krok v medziregionálnej spolupráci občianskej spoločnosti.
- Vnútroštátna poradná skupina EÚ pre **Japonsko** navrhla prehĺbiť výmenu skúseností v oblasti koridorov ekologickej lodnej dopravy, pričom dôraz by mal byť kladený na zaistenie súbežnosti zelenej a spravodlivej transformácie. Vnútroštátna poradná skupina pre **Japonsko** využila spoločný dialóg s občianskou spoločnosťou na to, aby sa stotožnila s prístupom EÚ k zelenej transformácii, ktorý je viac založený na regulácii, a naznačila, že aj Japonsko by takisto malo zvýšiť svoje ambície.

V roku 2025 Komisia takisto pokračovala vo vyšetrovaní **sťažností týkajúcich sa údajných porušení obchodu a udržateľného rozvoja** a dosiahla v tejto oblasti pokrok.

- Komisia v roku 2025 **ukončila predbežné posúdenie** dvoch sťažností týkajúcich sa **Vietnamu**. Z analýzy vyplynulo, že naďalej pretrvávajú obavy v súvislosti s otázkami práce, najmä pokiaľ ide o ratifikáciu dohovoru MOP č. 87. Vietnam nepreukázal, že prijatie jeho novelizovaného zákona o odborových zväzoch a zmeny vo vietnamskom ústave by bolo možné vykladať ako kroky smerujúce k splneniu záväzku krajiny vyvíjať „nepretržité a trvalé úsilie o ratifikáciu tohto dohovoru MOP“. Komisia

¹⁴ Prvý návrh zákona bol prijatý 8. januára 2025. Zákony o spravodlivosti na pracovisku by mali nadobudnúť účinnosť do konca roka 2027, aby mali zamestnávateľia dostatok času na ich účinné zavedenie.

¹⁵ Aktuálny stav k 1. júlu 2026: 16 vnútroštátnych poradných skupín (vrátane poradného výboru Cariforum).

požiadala o ďalšie podrobné informácie a vysvetlenia a naďalej túto záležitosť prerokúva so svojimi vietnamskými partnermi na všetkých úrovniach.

- Komisia dostala jednu **novú sťažnosť** týkajúcu sa **Ekvádora**, podľa ktorej táto krajina nesplnila svoje záväzky vyplývajúce z obchodnej dohody s EÚ, napríklad v oblasti uznávania odvetvových odborových zväzov a slobody združovania. Prípád sa týka tak pracovnoprávných, ako aj environmentálnych otázok a v súčasnosti prebieha jeho preskúmanie.
- V roku 2025 Komisia prijala prvú sťažnosť týkajúcu sa **všeobecného systému preferencií** (v súvislosti s **Pakistanom**), ktorá sa v súčasnosti posudzuje.

A napokon, s cieľom ďalej naplňať záväzky týkajúce sa obchodu a udržateľného rozvoja a dosiahnuť skutočnú zmenu v praxi v partnerských krajinách, EÚ aj v roku 2025 naďalej poskytovala **technickú pomoc** svojim obchodným partnerom.

- EÚ pokračovala v spolupráci s MOP pri realizácii **programu Obchod pre dôstojnú prácu**¹⁶. Cieľom programu je podporovať sociálny dialóg a prispievať k lepšiemu uplatňovaniu medzinárodných pracovných noriem v prioritných partnerských krajinách, najmä v Afrike a Ázii.
- EÚ v roku 2025 nadviazala spoluprácu s Organizáciou OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) a súkromným sektorom s cieľom spustiť program **podpory udržateľnej výroby potravín v Keni**. Tento projekt financovaný z prostriedkov EÚ vo výške 10 miliónov EUR je zameraný na 40 000 drobných poľnohospodárov a podporuje sa ním výroba potravín odolná voči zmene klímy v piatich okresoch západnej Kene.

III. Pomoc poskytovaná MSP pri presadzovaní sa vo svetovom obchode

V roku 2025 Komisia opäť využila celý rad nástrojov, aby pomohla podnikom v EÚ čo najlepšie využiť obchodné dohody EÚ, pričom osobitnú pozornosť venovala špecifickým potrebám malých a stredných podnikov (MSP)¹⁷.

Po prvé sa tak deje prostredníctvom **osobitných kapitol venovaných MSP**¹⁸ v obchodných dohodách EÚ, ktoré obsahujú konkrétne záväzky zamerané na uľahčenie prístupu menších podnikov na trh. Kontaktné osoby z oboch strán sa pravidelne stretávajú, aby prerokovali

¹⁶ [Obchod pre dôstojnú prácu](#).

¹⁷ V roku 2023 vyvážalo tovar a služby takmer 682 000 MSP z EÚ (podľa najnovších dostupných údajov).

¹⁸ Obchodné dohody EÚ platné v roku 2025, ktoré obsahujú kapitoly venované MSP: Kanada, Japonsko, Spojené kráľovstvo, Nový Zéland a Čile.

otázky týkajúce sa MSP v rámci celej dohody. Napríklad po nadobudnutí platnosti obchodnej dohody medzi **EÚ a Novým Zélandom** sa kontaktné osoby pre MSP stretli dvakrát, aby zabezpečili, že na webových sídlach a informačných platformách určených pre MSP budú k dispozícii konkrétne informácie.

Po druhej Komisia v roku 2025 pokračovala vo svojej úspešnej a osvedčenej spolupráci so sieťou **Enterprise Europe Network**¹⁹ (EEN). Táto sieť ponúka poradenstvo a služby MSP s medzinárodnými ambíciami vrátane startupov a rozširujúcich sa podnikov. To sa darí vďaka jej zriadeným pobočkám na viac ako 20 strategických trhoch mimo EÚ, ako sú Brazília, Kanada, India, Japonsko, Mexiko, Singapur, Spojené kráľovstvo a Vietnam.

IV. Identifikácia prekážok a nachádzanie riešení

V roku 2025 globálne obchodné prostredie naďalej formovala kombinácia pretrvávajúceho geopolitického napätia, hospodárskych výkyvov a zmien v obchodných politikách. Jednou z hlavných výziev bolo zvládanie nestálych vzťahov s **Čínou** a **USA**, najväčšími nepreferenčnými obchodnými partnermi EÚ.

V obchodnej dohode medzi **EÚ a USA** z 27. júla 2025 a spoločnom vyhlásení EÚ a USA z 21. augusta 2025²⁰ sa vyjadruje politický záväzok oboch strán usilovať sa o obnovenie stability a predvídateľnosti v obchodných a investičných vzťahoch medzi EÚ a USA v prospech podnikov a občanov. EÚ je naďalej presvedčená, že vysoké clá majú negatívny vplyv na svetovú ekonomiku. Dohodnutý výsledok však vytvára základ pre pokračovanie dialógu a rozvoj transatlantického vzťahu, a to aj prostredníctvom zníženia ciel a rozvíjania spolupráce v oblastiach spoločného strategického záujmu. Napríklad 24. apríla 2026 podpísali EÚ a USA memorandum o porozumení²¹ o strategickom partnerstve v oblasti kritických minerálov a dohodli sa na akčnom pláne EÚ a USA pre kritické minerály²². EÚ naďalej spolupracuje s USA na hľadaní riešení, najmä v prípadoch, keď sa na vývoz z EÚ vzťahujú clá presahujúce 15 % colný strop, pokiaľ ide napríklad o oceľ a hliník, meď a ich deriváty, ako aj nákladné vozidlá a ich komponenty. V tejto súvislosti USA už vyradili určité výrobky zo zoznamu derivátov ocele a hliníka, znížili sadzobné zaobchádzanie s výrobkami priemyselných strojov a zároveň zjednodušili a spresnili spôsob uplatňovania ciel. Hoci ide o krok správnym smerom, EÚ bude naďalej spolupracovať s USA s cieľom zabezpečiť, aby sa na celý vývoz derivátov z EÚ vzťahoval 15 % colný strop a aby nepodliehal žiadnym ďalším administratívnym požiadavkám, a to v súlade so spoločným vyhlásením EÚ a USA.

¹⁹ <https://een.ec.europa.eu/>.

²⁰ [Spoločné vyhlásenie o rámcovej dohode Spojených štátov a Európskej únie o vzájomnom, spravodlivom a vyváženom obchode – obchodná a hospodárska bezpečnosť](#).

²¹ [Circabc](#).

²² [Circabc](#).

Vo vzťahu s **Čínou** sa podarilo dosiahnuť pokrok v oblasti zachovania schopnosti európskych technologických spoločností účinne brániť svoje práva duševného vlastníctva (patenty nevyhnutné pre normy, ako sú napríklad patenty, ktoré sa používajú v mobilnej komunikácii).

Krajiny a obchodné bloky na celom svete sa naďalej snažia nastoliť rovnováhu medzi ochranou domáceho priemyslu a zaistením zavedenia voľného a spravodlivého obchodného systému. Preto zostáva monitorovanie záväzkov týkajúcich sa prístupu na trh, ktoré prijali obchodní partneri EÚ, kľúčovou prioritou.

IV.1. Aktuálne informácie o prekážkach prístupu na trh

Nové prekážky zaregistrované v roku 2025²³

V roku 2025 bolo v databáze Komisie o prístupe na trh **zaregistrovaných** celkovo **13 nových prekážok**. Opatrenia a dane týkajúce sa dovozného cla predstavovali šesť nových prekážok: tri z nich sa týkali sanitárnych a rastlinolekárskeho opatrení a technických prekážok obchodu a jedno opatrenie sa týkalo obmedzení verejného obstarávania.

Spojené štáty a Kanada zaznamenali najvyšší počet nových obchodných prekážok (štyri v USA a dve v Kanade). V regióne južného Stredozemia²⁴ boli zaznamenané tri nové obchodné prekážky (v porovnaní s ôsmimi v roku 2024). Potom nasledoval región južnej a juhovýchodnej Ázie, Austrália a Nový Zéland, kde boli zaznamenané dve nové prekážky (v porovnaní so šiestimi v roku 2024). Ďaleký východ, Afrika a Tichomorje zaznamenali po jednej prekážke.

Čiastočne alebo úplne odstránené prekážky a pozitívny vývoj v roku 2025²⁵

Dosiahol sa pokrok v odstraňovaní prekážok obchodu, pričom v **14 partnerských krajinách bolo úplne alebo čiastočne odstránených 20 prekážok**. Dosiahlo sa to kombináciou diplomatického pôsobenia a účinného využívania inštitucionálnych mechanizmov v rámci bilaterálnych obchodných dohôd a WTO, ako je znázornené na týchto príkladoch.

- **Japonsko** zrušilo pozastavenie dovozu živočíšnych produktov po tom, ako príslušné krajiny potvrdili, že sa dodržiavajú podmienky zdravia zvierat (napríklad v prípade švédskeho bravčového mäsa, spracovaných poľských výrobkov z hovädzieho mäsa a belgického hovädzieho mäsa a výrobkov z neho).
- **Vietnam** v súlade so svojím zákonom o poskytovaní lekárenskej starostlivosti z 21. novembra 2024 vydal nové nariadenie, ktorým sa upravuje registrácia liekov

²³ Pozri zoznam na stránke GR pre obchod venovanej vykonávaniu a presadzovaniu: [Implementing and enforcing EU trade agreements - Trade and Economic Security](#).

²⁴ Krajiny južného susedstva, Blízky východ, Turecko, Rusko a Stredná Ázia.

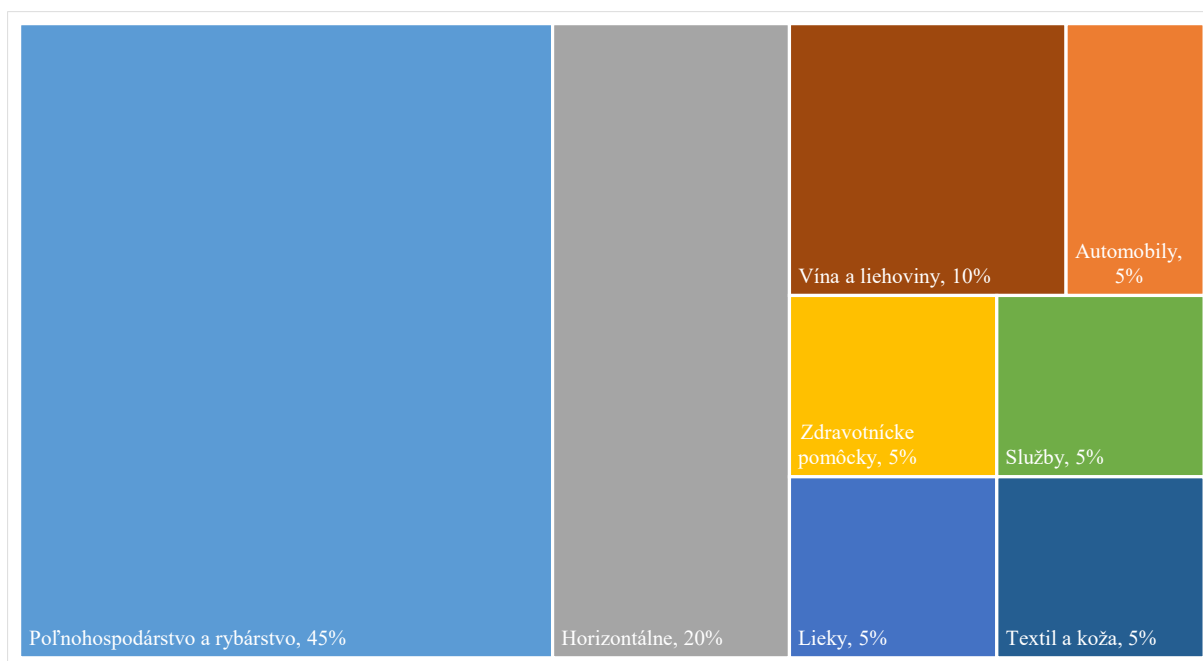
²⁵ Pozri zoznam na stránke GR pre obchod venovanej vykonávaniu a presadzovaniu: [Implementing and enforcing EU trade agreements - Trade and Economic Security](#).

a zložiek liekov. Toto nariadenie, ktoré nadobudlo účinnosť 1. júla 2025, obsahovalo mechanizmus zrýchleného schvaľovania, ktorým sa obdobie posudzovania skracuje zo štyroch alebo piatich rokov na deväť mesiacov v prípade inovatívnych liekov, ktoré už boli schválené prísnyimi regulačnými orgánmi, ako je napríklad Európska agentúra pre lieky.

- V nadväznosti na pravidelnú spoluprácu medzi EÚ a **Argentínou** Argentína trvalo znížila vývozné clá na hlavné poľnohospodárske komodity a ich vedľajšie produkty. V novej vyhláske prijatej v decembri 2025 sa stanovili nižšie sadzby vývozných ciel pre viaceré obilné plodiny vrátane sóje, pšenice a jačmeňa.

Ako je znázornené na grafe 6, väčšina vyriešených prekážok (45 %) sa týkala **odvetvia poľnohospodárstva a rybárstva**. Okrem toho sa 20 % prípadov týkalo medziodvetvových otázok.

Graf 6: Percentuálny podiel vyriešených prekážok podľa odvetví (2025)

Komisia dosiahla vo vykazovanom období ďalší pokrok pri odstraňovaní prekážok v úzkej spolupráci s obchodnými poradcami členských štátov a priemyselnými združeniami. To má priamy pozitívny vplyv na európske podniky v príslušných odvetviach, pomáha im to znížiť náklady a zlepšovať prístup na trh pre vývozcov z EÚ a zabezpečujú sa tak dodávky dôležitých priemyselných vstupov.

Neustála spolupráca s partnerskými krajinami mala v roku 2025 opäť **pozitívny vplyv**, ako je znázornené ďalej.

- **Singapur** uznal regionalizačné opatrenia EÚ týkajúce sa vysokopatogénnej vtáčej chrípky, afrického moru ošípaných a slintačky a krívačky, čím sa vytvorili podmienky

pre väčší vývoz agropotravinárskych výrobkov z EÚ. Krajina takisto zaviedla opatrenia na zjednodušenie obchodu týkajúce sa „osvedčenia o pôvode a chove“ a udelila Grécku a Litve schválenie krajiny pre viaceré druhy výrobkov z vajec a mäsových výrobkov.

- **Vietnam** povolil dovoz 14 živočíšnych a dvoch rastlinných výrobkov z EÚ, pričom ďalšie štyri výrobky sa dostali do záverečnej fázy schvaľovacieho procesu, čím sa znížil počet nevybavených žiadostí o povolenie na vstup na trh. Okrem pokroku v jednotlivých prípadoch sa vietnamské orgány dohodli na vykonávaní spoločných auditov zahŕňajúcich viaceré členské štáty a výrobky, čo prispieva k úspore času a zdrojov.
- Po misii Komisie na vysokej úrovni v **Brazílii** v októbri 2025 táto krajina schválila viacero rastlinných výrobkov a predbežne zaradila do zoznamu 48 živočíšnych výrobkov z 18 členských štátov.

Pozitívny vývoj bol zaznamenaný aj v oblasti **vnútroštátnych opatrení**, ako sú technické prekážky obchodu a regulačné prekážky, čo uľahčilo európskym podnikom prístup na trh v rôznych odvetviach.

- **Kolumbia** sa vďaka intenzívnym bilaterálnym rokovaniam s EÚ rozhodla uznať osvedčenia EÚ o voľnom predaji ako dôkaz o súlade výrobkov s kolumbijskými technickými predpismi. V dôsledku toho výrobcovia vína z EÚ, ktorí chcú vyvážať do Kolumbie, už nebudú musieť podstupovať dodatočné testovanie. Vývoz vína z EÚ do Kolumbie v roku 2025 dosiahol približne 33 miliónov EUR, čo je asi štyrikrát viac ako v roku 2013, keď sa dohoda začala uplatňovať.
- Vďaka úsiliu EÚ na bilaterálnej a multilaterálnej úrovni **India zrušila nariadenia o kontrole kvality** týkajúce sa 115 výrobkov z EÚ vyvážaných do Indie. Vývoz z EÚ bol v minulosti obmedzovaný alebo niekedy zastavený²⁶ v dôsledku technických predpisov, v ktorých sa odkazovalo na normy špecifické pre Indiu (napriek existencii medzinárodných noriem), ako aj v dôsledku prísnejších postupov posudzovania zhody, než bolo potrebné, napríklad povinného testovania v indických laboratóriách.

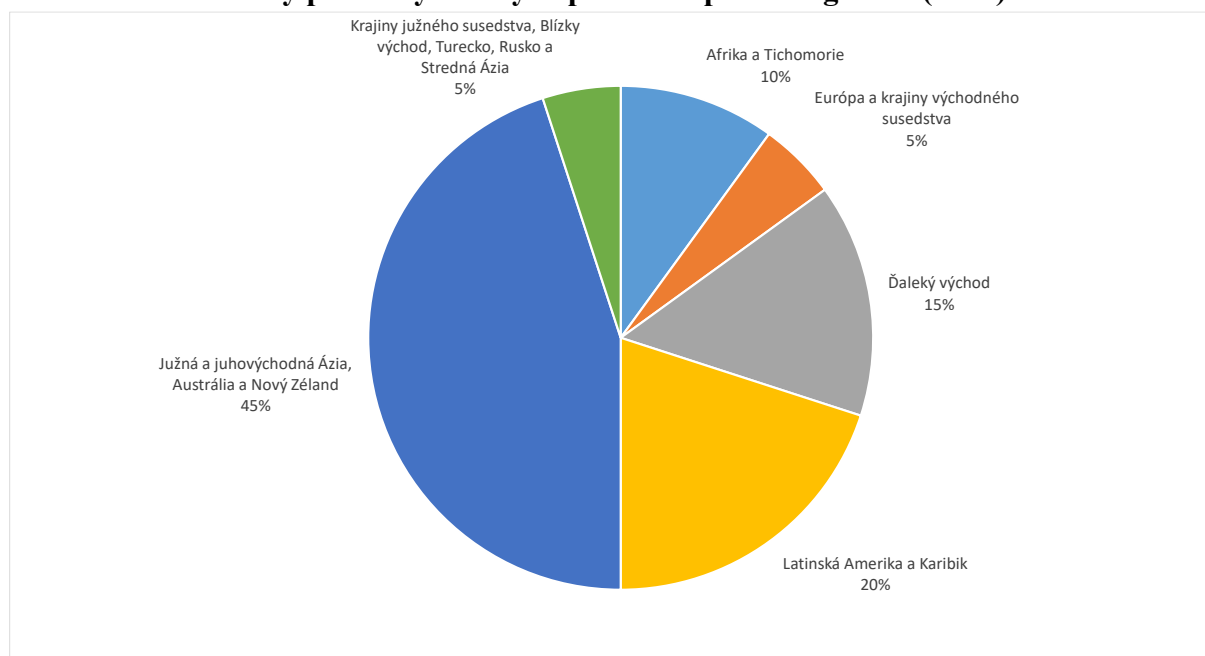
V roku 2025 sa Komisia naďalej zaoberala obmedzeniami uvalenými niektorými obchodnými partnermi, najmä v oblasti **vývozu surovín**, ktoré siahali od vývozných zákazov až po požiadavky na vývozné licencie a kvóty. Komisia sa týmito obmedzeniami zaoberá priamo na bilaterálnej úrovni, na špecializovaných stretnutiach medzi vládami a prostredníctvom príslušných kanálov WTO.

²⁶ Napríklad EÚ vyvážala do Indie pred rokom 2023, kedy boli zavedené vyhlášky o kontrole kvality, viskózne strižné vlákno v priemernej hodnote 1,4 milióna EUR ročne; po ich zavedení sa vývoz z EÚ v podstate zastavil.

- Napríklad nedávnou spoluprácou medzi Komisiou a vládou **Konžskej demokratickej republiky** sa pomohlo zabrániť zákazu vývozu všetkých derivátov kobaltu, ktorý mal nadobudnúť platnosť vo februári 2025. Tento zákaz by mal negatívne dôsledky pre niektoré rafinérie v EÚ, ktoré sú závislé od týchto surovín. V októbri 2025 Konžská demokratická republika nahradila zákaz kvótovým systémom, ktorým sa obmedzuje vývoz v rokoch 2026 a 2027 (spolu so strategickou rezervou) s cieľom stabilizovať ceny a zvýšiť domácu hodnotu. Komisia naďalej situáciu sleduje, aby zabezpečila, že záujmy EÚ nebudú ohrozené.

Ako je znázornené na grafe 7, **väčšina prekážok, ktoré boli úplne alebo čiastočne odstránené (9 z 20), sa týkala krajín v regióne zahŕňajúcom južnú a juhovýchodnú Áziu, Austráliu a Nový Zéland.** Nasledovali krajiny regiónu Latinskej Ameriky a Karibiku, kde sa v roku 2025 odstránili štyri prekážky.

Graf 7: Percentuálny podiel vyriešených prekážok podľa regiónov (2025)

IV.2. Aktuálne informácie o jednotnom kontaktnom mieste pre podávanie sťažností

Jednotné kontaktné miesto ²⁷ Komisie je centralizovaná platforma pre spoločnosti, priemyselné združenia a iné zainteresované strany v EÚ, ktorá umožňuje jednoduchšie nahlasovať prekážky obchodu. Sťažnosti možno podať prostredníctvom osobitných online formulárov na platforme Access2Markets.

Zainteresované strany v EÚ musia vyplniť tieto formuláre, aby Komisii poskytli dostatočné informácie na vykonanie predbežného posúdenia a stanovenie vhodného postupu. Komisia môže v prípade potreby podať sťažnosť aj z vlastného podnetu (*ex officio*).

Praktický príklad: Malajzijské predpisy týkajúce sa potravín

Sťažnosť: Dňa 23. novembra 2023 bola na jednotné kontaktné miesto doručená sťažnosť týkajúca sa zmeny, ktorú **Malajzia** zaviedla vo svojom nariadení o potravinách. Stanovil sa ňou minimálny a maximálny obsah alkoholu (v objemových percentách) pre určité vína a liehoviny, čím sa fakticky znemožnil dovoz určitých vín a liehovín z EÚ do krajiny.

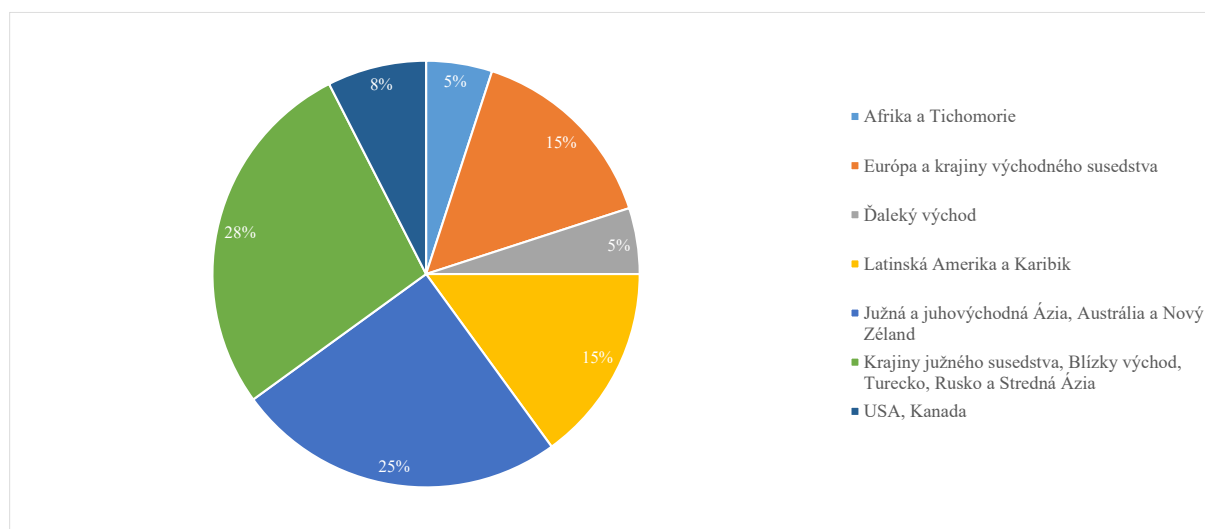
Prijaté opatrenie: V nadväznosti na dlhodobú spoluprácu EÚ s Malajziou, a to tak na bilaterálnej úrovni, ako aj v rámci výboru WTO v oblasti obchodu pre technické prekážky obchodu, Malajzia súhlasila s úpravou ustanovení svojho nariadenia o potravinách týkajúcich sa obsahu alkoholu v likéroch a víne, ako aj s aktualizáciou ustanovení o konzervačných látkach, farbivách a ďalších technických aspektoch. V októbri 2025 Malajzia vo svojom federálnom vestníku oficiálne uverejnila zmeny, ktorými reagovala na výhrady EÚ týkajúce sa niektorých noriem pre alkoholické nápoje (rum, ovocný gin z plodov trnky a likéry). Ďalšie zmeny sa ešte riešia a bilaterálne rokovania pokračujú.

Vplyv: Vývozcovia z EÚ môžu mať prospech z týchto aktualizovaných pravidiel, čo predstavuje konkrétny úspech v oblasti zlepšenia prístupu na trh.

Ako vyplýva z grafu 8, v roku 2025 bolo na jednotné kontaktné miesto doručených 40 externých sťažností týkajúcich sa obchodných prekážok v 21 partnerských krajinách. Najväčší podiel (28 %) pripadal na krajiny južného susedstva, Blízky východ, Turecko, Rusko a Strednú Áziu, za nimi nasledovali južná a juhovýchodná Ázia, Austrália a Nový Zéland (27 %).

²⁷ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/sk/content/jednotne-kontaktne-miesto>.

Graf 8: Externé sťažnosti podané v roku 2025 podľa regiónov

Od svojho spustenia v roku 2020 prijalo jednotné kontaktné miesto v priemere 40 externých sťažností ročne. V roku 2025 sa väčšina externých sťažností týkala horizontálnych opatrení a služieb (po šesť sťažností) a odvetvia poľnohospodárstva a rybárstva (5). Väčšinu sťažovateľov tvorili jednotlivé podniky z EÚ (18) a obchodné združenia (15), za nimi nasledovali ďalšie zainteresované strany (4) a členské štáty EÚ (3). Komisia podala jednu sťažnosť *ex officio*.

V. Bilaterálne a multilaterálne urovnávanie sporov

Hoci sa väčšina prekážok naďalej rieši dvojstrannou spoluprácou s obchodným partnerom prostredníctvom výborov bilaterálneho obchodu alebo výborov v rámci WTO, v niektorých prípadoch je naďalej potrebné začať formálne postupy urovnávania sporov, a to buď v rámci dvojstrannej dohody, alebo v rámci WTO.

Urovnávanie sporov zostáva dôležitým prostriedkom konania EÚ na účely presadzovania práva. Ide o dobre zavedený prístup k urovnávaniu sporov založený na pravidlách, ktorý obchodníkom, podnikom a vládam poskytuje právnu istotu a predvídateľnosť.

V roku 2020 zaviedli EÚ a ďalší členovia WTO **viacstrannú dočasnú dohodu o rozhodcovskom konaní o odvolaní (MPIA)** s cieľom vyriešiť situáciu, keď Odvolací orgán WTO nebol schopný fungovať. Touto dohodou sa zaručuje, že pravidlá WTO je možné presadzovať prostredníctvom rozhodcovského konania v rámci WTO a že proti nim nie je možné podať odvolanie, ktoré zostane bez prejednania. Po viacerých pristúpeniach v roku 2025 a na začiatku roku 2026 pred 14. Ministerskou konferenciou WTO sa uvedená dohoda²⁸ v súčasnosti vzťahuje na 61 zo 166 členov WTO (vrátane členských štátov EÚ), čo predstavuje 60 % svetového obchodu.

²⁸ Zoznam členov možno nájsť tu: [Viacstranná dočasná dohoda o rozhodcovskom konaní o odvolaní \(MPIA\)](#).

V januári 2025 EÚ podala v **rámci WTO spor proti Číne** týkajúci sa podmienok udeľovania celosvetových licencií na patenty nevyhnutné pre normy (DS632). Konanie pred komisiou v súčasnosti prebieha.

V júli 2025 začala EÚ arbitrážne konanie v rámci asociačnej dohody medzi **EÚ a Alžírskom** v súvislosti s alžírskymi obchodnými a investičnými obmedzeniami.

V roku 2025 boli uzavreté tieto spory, čo viedlo k **odstráneniu obchodných prekážok** v partnerských krajinách.

- V júli 2025 vo veci DS611 (Čína – presadzovanie medzinárodných práv duševného vlastníctva) odvolací rozhodca WTO konštatoval, že čínska neformálna politika súdnych príkazov zamedzujúcich žalobe predstavuje porušenie Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (TRIPS). **Čína následne oznámila, že túto politiku zrušila.** Vzhľadom na to, že čínska politika súdnych príkazov zamedzujúcich žalobe nemá písomnú podobu, Európska komisia bude situáciu naďalej pozorne sledovať. Týmto rozhodcovským rozhodnutím sa posilňuje ochrana európskych práv duševného vlastníctva na medzinárodnej úrovni tým, že sa zabezpečuje, aby kľúčoví obchodní partneri, ako napríklad Čína, plnili záväzky prijaté v rámci Dohody TRIPS. Zabezpečuje sa ním ochrana práv európskych inovátorov v oblasti kľúčových technológií, ako sú 5G a bezdrôtové technológie, ktoré predstavujú významný prínos pre hospodárstvo EÚ.
- V októbri 2025 vo veci DS591 (Kolumbia – antidumpingové clá na mrazené hranolčeky z Belgicka, Nemecka a Holandska) EÚ vyhrala v tomto spore v konaní o dodržiavaní predpisov. V dôsledku toho **Kolumbia** v marci 2026 **zrušila clá, ktoré boli v rozpore s pravidlami WTO.**

V novembri 2025 **EÚ ukončila spor DS610** (Čína – opatrenia týkajúce sa obchodu s tovarom), keďže kľúčové ciele tohto sporu boli splnené a **príslušný obchod bol obnovený.**

V decembri 2025 **získala EÚ** po arbitráži týkajúcej sa rozsahu protiopatrení **od WTO povolenie prijať protiopatrenia** v spore DS577 (USA – zrelé olivy), ktorý sa týkal opatrení USA proti zrelým olivám zo Španielska.